

MARIA EN HET VERDRAG

##

- Ave Maria, 500 jaar muziek: het thema van dit concert.
- Het feit dat het 25 jaar geleden is dat de Verenigde Naties het Kinderrechtenverdrag hebben aangenomen.

Hoe komen deze twee werelden vanavond nu bij elkaar? We gaan eerst terug in de tijd.

In een gebed uit de 16^e eeuw, de 'Litanie van Loreto', ook wel de 'Litanie tot de heilige maagd Maria' genoemd, komen verschillende poëtische aanroepingen van Maria voor: '*Spiegel der gerechtigheid, Zetel van wijsheid, Mystieke roos, Deur van de hemel, Morgenster.....*

Prachtige benamingen.

Sancta Maria, Mater Dei: Heilige Maria, moeder van God.

Maria als krachtbron, als voorbeeld, als beschermvrouwe.

Ook wordt zij aangeropen als: '*Troosteres der bedroefden, Beminnelijke moeder, Koningin van het gezin, Moeder van smarten, Moeder van goede raad,*

Maria: Moeder van een bijzonder kind.

Moeder.

Een warm universeel beeld is dat 'moeder met kind'. Niet alleen in tekst maar ook in beeld op de vele indrukwekkende schilderijen, iconen, in beeldhouwwerk.... Een beeld van een moeder met haar kind. Heel herkenbaar, liefdevol, zorgzaam, vol belofte.

Alles goed geregeld, denk je dan... Hoe anders kan het gaan....

In onze wereld van nu, met z'n technologische hoogstandjes, zijn er heel veel kinderen waar 'nièt op wordt gepast'. Kinderen die niet naar school gaan en moeten werken tot ze erbij neervallen bijvoorbeeld.

Maar kinderen hebben rechten. Alle 54 kinderrechten zijn vastgelegd in het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind van de Verenigde Naties, het VN-Kinderrechtenverdrag. Bijna alle landen van de wereld hebben hier hun handtekening onder gezet.

Ze hebben allemaal beloofd dat ze er alles aan zouden doen om kinderen te geven waar ze recht op hebben. Zoals voeding, gezondheidszorg, onderwijs en bescherming, maar lang niet alle landen komen deze belofte na, er blijft werk aan de winkel.

Over 5 dagen, op 20 november, wordt wéér de Dag van de Rechten van het Kind gevierd, voor de 25ste keer.

En daarom richten we vanavond ook de schijnwerpers op de kinderen van Nu.

Het eerste gedicht komt uit Nepal en is anoniem.

Het staat in de bundel - *Zo'n gelukkige dag* – van *Dichters voor Amnesty International*

Vandaag leest ze ons een boekje voor
ze is vier jaar en weten kan ze nog niet
van mensen die zo graag menselijk
en anderen die onmenselijk willen zijn

Ze leest haar verhaal van een prinsesje
dat wordt gered door de liefde en de moed
en lezen kan ze nog niet maar uit haar hart
leest ze het tijdloos vertrouwen van redding

OORLOGSKIND

Kinderen hebben recht op speciale bescherming en bijstand in een oorlogssituatie

Kinderen hebben het recht op een naam en een nationaliteit

Kinderen hebben het recht op vrijheid van meningsuiting

##

Zestig procent van de vluchtelingen die naar Jordanië komen, is kind. De meesten zijn getraumatiseerd. Zestig procent!

Componist Merlijn van Twaalfhoven reisde in april vorig jaar met een team van 14 muzikanten en kunstenaars naar Syrische vluchtelingenkampen om muziekworkshops te geven aan kinderen en volwassenen. Nog geen jaar later waren ook lokale Jordaanse musici en muziekdocenten betrokken bij Syrious Mission.

Muziek als 'oorlogsmedicijn'. De kracht van cultuur.

Merlijn van Twaalfhoven: Het duurde lang voordat ik begreep wat een vluchteling als eerste nodig heeft na een dak, een deken en eten. Namelijk: zijn waardigheid. Als je hulp ontvangt, zoals voedsel en een tent, ben je afhankelijk. Je voelt je machteloos en minderwaardig. Pas als je iets kunt geven, kan je waardigheid weer groeien.' Want we maken meer dan muziek alleen. Er ontstaan nieuwe manieren van samenwerking, communicatie en verbinding. Wij geven geen spullen. We komen zelf, maken samen muziek. We luisteren, we leren...

War Child songtekst van Marco Borsato

Door kapot geschoten straten
Zonder vader, zonder land
loop je hulpeloos verlaten
aan je moeders warme hand
als een schaap tussen de wolven
de bestemming onbekend

En niemand ziet hoe klein je bent
en niemand ziet hoe klein je bent

refrein:

Morgen zal het vrede zijn
zal de zon je strelen
zal de wereld weer een speeltuin zijn
en kun je rustig spelen

Na de winter komt de lente
dan wordt de grijze lucht weer blauw
maar al ben je uit de oorlog
gaat de oorlog ooit uit jou
mooie ogen zijn vergiftigd
zijn aan het geweld gewend

En niemand ziet hoe klein je bent
niemand ziet hoe klein je bent.

##

Een volgend gedicht is van de Chileense schrijfster, dichteres, mensenrechten activiste Marjorie Agosin. Als tiener verliet zij met haar familie hun vaderland Chili, om niet onder het dictatorschap van Pinochet te hoeven leven.

Een belangrijk thema in haar werk is de vertolking van 'de stem van de Latijns Amerikaanse vrouwen': Moeders, zoals Maria.

Zo ontving zij diverse prijzen, waaronder de 'United Nations Leadership Award for Human Rights', de 'Jeanette Rankin Award for Human Rights'.

En jaren nadat ze haar geboorteland had verlaten, ontving ze vanuit de Chileense regering de 'Gabriel Mistral Medal for Lifetime Achievement'.

Het gedicht komt uit de bundel *-Liefde kon maar beter naamloos zijn van Amnesty International-* en heet *'God van de kinderen'*.

- voor Elena Gascon-Vera

Zij kleedden haar uit en bonden haar vast
en sprekend met de precisie van diplomaten en chirurgen
vroegen ze haar
in welke God ze geloofde
die van de moren of die van de joden
haar hoofd hangend en zo ver weg
bleef ze zeggen
Ik geloof in de God van de kinderen

DE KINDERRECHTER

Kinderen hebben recht op een gezinsleven en stabiliteit

Kinderen hebben recht op bescherming tegen misbruik en mishandeling.

Kinderen hebben recht op een veilig en gezond leven en ontwikkeling

##

Het kleine, joodse meisje overleeft met haar moeder het concentratiekamp Bergen-Belsen.

‘Na de oorlog moest ik opeens weer kind zijn’ vertelt ze later. ‘Maar dat kon natuurlijk niet. Het was erg verwarrend, ik heb dat kind-zijn overgeslagen. Ik was een piepklein volwassen vrouwtje’.

Anita ontwikkelde een groot gevoel voor rechtvaardigheid en een sterke neiging om kinderen te beschermen.

Op 16 september 2005 droeg Anita Leeser – Gassan, rechter in Amsterdam, voor het laatst haar toga.

Zij werd zeventig jaar en nam die dag afscheid van de rechtbank.

Een groot deel van de jaren was zij kinderrechter.

Honderden, misschien wel duizenden kinderen passeerden haar bureau.

Als afscheidscadeau had zij eigenlijk maar één wens: ‘Ik zou zo verschrikkelijk graag willen weten hoe het met mijn oud-pupillen gaat.’

Zij heeft de meeste van ‘haar kinderen’ teruggevonden en met ze gesproken.

Deze zoektocht is vastgelegd in het boek ‘Een moeilijke jeugd’.

Gesprekken over menselijk tekort, maar ook over mogelijkheden,
over onmacht en toch willen en niet opgeven,
over onmogelijke keuzes en veerkracht,
over moeten kijken in de toekomst.

Anita Leeser zag, als een moeder, jongeren terug die nog steeds in de penarie zaten, maar ook kinderen die ondanks hun moeilijke verleden hun leven toch op de rails hebben gekregen.

Ze is diep onder de indruk van hen.

Het gedicht is van Liselore Gerritsen en komt uit de bundel *-Je kunt niet alles hebben-* en heet ‘Als ze’.

Als ze als kind de warmte van de zomer had gekend

Was ze die warmte in haar winter nooit verloren

Als ze als kind de warmte van een nest had gekend

Had het haar hele leven lang niet zo gevoren.

ONDERWIJS !

Kinderen hebben recht op bescherming tegen economische uitbuiting

Kinderen hebben recht op toegang tot informatie en materialen van verschillende bronnen

Kinderen hebben recht op onderwijs

##

Op dit moment gaan 32 miljoen meisjes niet naar school, meestal vanwege het simpele feit dat ze meisjes zijn. Goed onderwijs is de sleutel voor de ontwikkeling van een kind en van een samenleving. Een kind dat onderwijs volgt, creëert kansen voor de toekomst en krijgt kennis die kan worden doorgegeven aan volgende generaties.

In het najaar van 2012 werd de Pakistaanse Malala Yousafzai neergeschoten door de Taliban, zij was toen 15 jaar. Malala, dochter van een leraar, zet zich enorm in voor het recht op onderwijs voor meisjes.

Malala zette moedige stappen om het onrecht van meisjes in haar land aan te klagen en kreeg daarvoor van de Pakistaanse regering de Nationale Jeugdvredesprijs. Dit jaar ontving zij de Nobelprijs voor de Vrede 'voor haar strijd tegen de onderdrukking van jongeren en voor het recht van alle kinderen op onderwijs'

Op 12 juli 2013, op haar 16e verjaardag, hield Malala een betoog in het hoofdkwartier van de Verenigde Naties in New York over het recht op onderwijs en vrede voor elk kind. De VS hebben deze dag uitgeroepen tot Malala Day.

"De dag is voor alle vrouwen, meisjes en jongens die voor hun rechten hebben gevochten. De Taliban heeft op mij geschoten. Ze schoten ook op mijn vrienden. Ze dachten dat de kogels ons zouden laten zwijgen, maar zij faalden. En uit die stilte kwamen duizenden stemmen.

De terroristen dachten dat ze mijn doelstellingen konden veranderen, mijn ambities konden stoppen, maar niets is veranderd in mijn leven, behalve dit: Zwakheid, angst en hopeloosheid stierven. Sterkte, kracht en moed werden geboren. Ik ben dezelfde. Mijn ambities zijn hetzelfde. Mijn hoop is hetzelfde. En mijn dromen zijn hetzelfde.

Laten wij een glorieuze strijd tegen analfabetisme, armoede en terrorisme voeren, laten we onze pennen en boeken pakken, ze zijn de meest krachtige wapens. Eén kind, één leraar, één boek en een pen kunnen de wereld veranderen. Onderwijs is de enige oplossing. Onderwijs als eerste!
